

DEN FÆLLESKOMMUNALE RAMMEARKITEKTUR

VISION FOR DEN FÆLLESKOMMUNALE RAMMEARKITEKTUR

"Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked."

Læs mere på rammearkitektur.kl.dk

RAMMEARKITEKTURENS UDVIKLING

IT- ARKITEKTURRÅDET

Kommunernes It-Arkitekturråd oprettes som et forankringspunkt for kommunernes fælles it-arkitekturstyring. Rådet er sammensat af kommunale direktører og it-chefer samt repræsentanter fra KOMBIT og KL.

GOVERNANCE FOR RAMMEARKITEKTUREN

Den fælles governanceproces skal sikre, at KOMBIT og KL er fælles om at evaluere og godkende ændringer til rammearkitekturens indhold og form. Den fælles governanceproces sikrer, at der er sammenhæng mellem det strategiske, langsigtede arbejde i rammearkitekturen og de konkrete projekter i KOMBIT og hos kommuner og leverandører.

2011

2009 MONOLPOLBRUD

Monopolbruddets formål var et skabe konkurrence og åbne markedet for flere leverandører. I forlængelse af monopolbruddet blev den fælleskommunale rammearkitektur, den fælleskommunale infrastruktur og KOMBIT grundlagt.

2013 ARKITEKTURMÅL

De fælleskommunale arkitekturmål vedtages og godkendes som strategisk retning for fælles it-arkitektur og digitalisering hos kommunerne.

2018 ARKITEKTUR- PRINCIPPER OG REGLER

De Fælleskommunale Arkitekturprincipper og regler danner fundamentet for den fælleskommunale rammearkitektur og er med til, at sætte den strategiske retning ift. fælleskommunal it-arkitektur og digitalisering.

2023

ARBEJDET MED RAMMEARKITEKTUR OG FÆLLESKOMMUNAL DIGITALISERING FORTSÆTTER

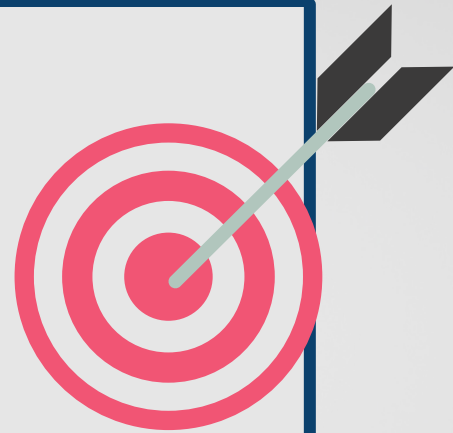
Læs mere om rammearkitekturen på
rammearkitektur.kl.dk

DEN FÆLLESKOMMUNALE RAMMEARKITEKTUR

FÆLLES RETNING

Opstiller fælles vision, mål og principper om et sammenhængende, effektivt og fleksibelt kommunalt it-landskab.

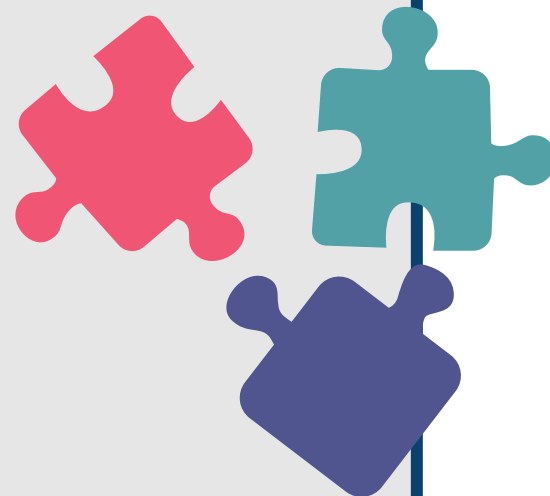
FÆLLES METODE OG STYRING

Fælles metodisk tilgang og analyse af forretningen og forretningsbehov, samt styring af fælleskommunal it-arkitektur

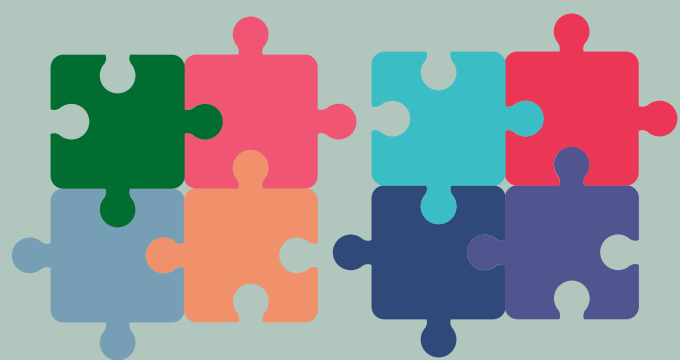
FÆLLES ARKITEKTURPRODUKTER

Fælles og standardiserede regler, begreber, modeller, m.m.

REALISERES I IT-LØSNINGER

Rammearkitekturen udmøntes i it-løsninger i det kommunale it-landskab.

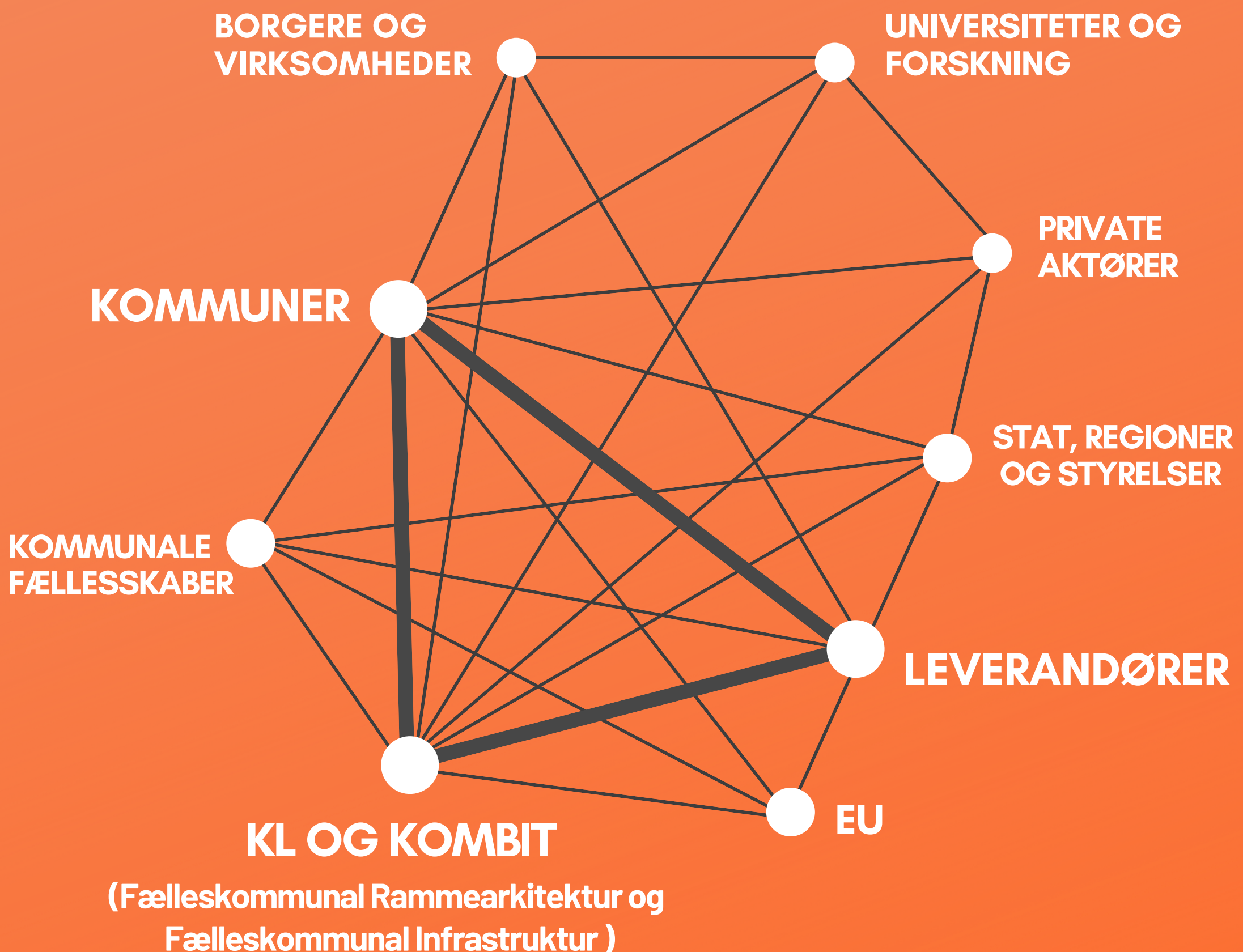
Læs mere om den fælleskommunale
rammearkitektur på rammearkitektur.kl.dk

FÆLLESKOMMUNAL IT-ARKITEKTUR OG DIGITALISERING

For at sikre, at investeringerne i digitale løsninger i samfundet er velbegrundede og gavnlige for borgerne, samarbejder forskellige aktører på tværs af den kommunale, offentlige og private sektor tæt omkring it-arkitektur. Formålet med dette samarbejde er at sikre, at de it-løsninger, som anskaffes, bygger på eksisterende erfaringer samt bidrager til øget sammenhæng, sikkerhed og datadeling.

Den fælleskommunale rammearkitektur udgør de overordnede retningslinjer, som alle, der arbejder med it og digitalisering i en kommunal kontekst, bør følge for at sikre effektive og bæredygtig it-løsninger, der kan imødekomme fremtidens udfordringer.

OM RAMMEARKITEKTUREN

UDNYTTELSE AF NYE TEKNOLOGIER SOM FX IOT OG KUNSTIG INTELLIGENS KRÆVER, AT MAN HAR EN GRUNDLÆGGENDE DIGITAL MODENHED, EN INFRASTRUKTUR OG EN ARKITEKTUR, DER HURTIGT KAN TILPASSES NYE TEKNOLOGIER ELLER KOMPLEKSE DATA. MED RAMMEARKITEKTUREN STÅR KOMMUNERNE PÅ ET SOLIDT, FÆLLES FUNDAMENT, DER ER BYGGET TIL GENBRUG OG FORANDRING.

Læs artikel

Christian Harsløf, direktør i KL

MED DEN FÆLLESKOMMUNALE RAMMEARKITEKTUR OG ØVRIGE INITIATIVER I OG OMKRING KOMBIT, ER VI PÅ VEJ I DEN RIGTIGE RETNING. VI SKAL HOLDE FAST I EJERSKABET TIL SYSTEMER OG DATA OG SIKRE, AT KOMMUNERNE OG DERES ORGANISATIONER HAR KOMPETENCE TIL AT DEFINERE FREMTIDENS LØSNINGER.

Bo Fristed, Chief Innovation Officer og chef for Center for Innovation i Aarhus Kommune og Digitaliseringschef i Kultur og Borgerservice området, Aarhus Kommune

DE SPOR, SOM BLEV LAGT DENGANG, ER STADIG SPOR, SOM MAN KAN SE I DET FÆLLESKOMMUNALE ARKITEKTURARBEJDE, OG LØBENDE ER FLERE VIGTIGE BYGGESTEN BLEVET LAGT.

Læs artikel

Allan Bager, chefkonsulent i SKI og tidligere formand for Kommunernes It-Arkitekturråd

RAMMEARKITEKTUREN GIVER OS ET FÆLLES SPROG TIL AT DESIGNE OG BYGGE VORE LØSNINGER UD FRA DE VEDTAGNE PRINCIPPER. SÅ HAR VI ALLE DE SAMME SPILLEREGLER.

Læs artikel

Ina Corydon, tidligere digitaliseringschef i socialforvaltningen, Københavns Kommune

RAMMEARKITEKTUR ER VEJEN FREM, SÅ VI (KOMMUNERNE) OG LEVERANDØRERNE IKKE SKAL STARTE FORFRA HVER GANG MED AT GENOPFINDE DEN DYBE TALLERKEN 98 GANGE.

Henrik Brix, Digitaliseringschef i Favrskov Kommune

ARKITEKTURBEGREBER

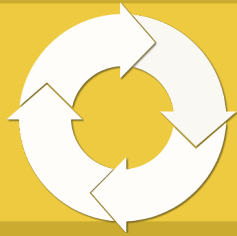
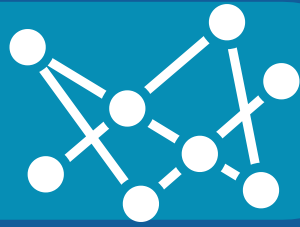

Læs mere om definitioner og
beskrivelser af begreberne på
rammearkitektur.kl.dk

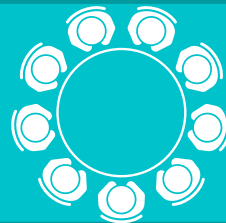
DE FÆLLESKOMMUNALE ARKITEKTURMÅL

Sammenhængende
it

Byg til genbrug
og forandring

Flere
leverandører

Data som
værdiskabende
ressource

Tillid og
sikkerhed

Læs mere om de fælleskommunale
arkitektur mål på rammearkitektur.kl.dk

DE FÆLLESKOMMUNALE ARKITEKTURPRINCIPPER

STYRING

PRINCIP 1

ARKITEKTUR STYRES PÅ RETTE
NIVEAU EFTER FÆLLES RAMMER

STRATEGI

PRINCIP 2

ARKITEKTUR FREMMER
SAMMENHÆNG, INNOVATION OG
EFFEKTIVTET

JURA

PRINCIP 3

ARKITEKTUR OG REGULERING
UNDERSTØTTER HINANDEN

SIKKERHED

PRINCIP 4

SIKKERHED, PRIVATLIV OG
TILLID SIKRES

OPGAVER

PRINCIP 5

PROCESSER OPTIMERES PÅ
TVÆRS

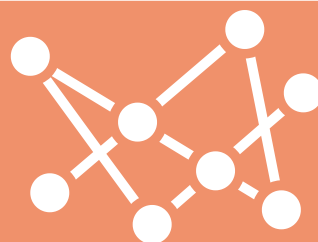
INFORMATION

PRINCIP 6

GODE DATA DELES OG
GENBRUGES

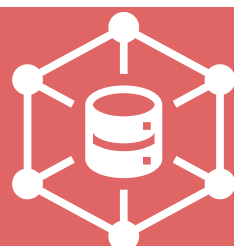
APPLIKATION

PRINCIP 7

IT-LØSNINGER SAMARBEJDER
EFFEKTIVT

INFRASTRUKTUR

PRINCIP 8

DATA OG SERVICES LEVERES
DRIFTSSIKKERT

Læs mere om de fælleskommunale
arkitekturprincipper på rammearkitektur.kl.dk

INDHOLD I DEN FÆLLESKOMMUNALE RAMMEARKITEKTUR 2023

Styringselementer

Optagelse af arkitekturprodukter i den fælleskommunale rammearkitektur styres gennem de nedenstående styringselementer. Disse elementer kan også anvendes til at vurdere, om et arkitekturprodukt bør inkluderes som en del af rammearkitekturen.

- **Kriterier for Rammearkitekturen**
- **Governanceproces for Rammearkitekturen**

Strategiske elementer

De følgende strategiske elementer sætter rammerne for kommunerne, KL og KOMBIT's aftalte strategiske retning og mål for arbejdet med digitalisering og IT-arkitektur

- **Fælleskommunale arkitekturmål**
- **Fælleskommunale arkitekturprincipper og -regler**
- **Vision for Rammearkitekturen**

Klassifikationer

Klassifikationer er fleksible "datastandarder" der kan anvendes i it-løsninger for at opnå ensartede data. Anvendelse af klassifikationer kan være med til at skabe fleksible, , brugervenlige og sammenhængende it-løsninger med velorganiserede data.

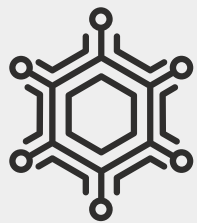
- **Fælles faglige begreber (FFB)**
- **Fælles sprog III (FSIII)**
- **KL Emnesystematik (KLE)**
- **Fælleskommunal Domænestruktur**

Referencearkitekturer

Referencearkitekturer er it-arkitekturvejledninger som understøtter et fællesskabs forretningsmål, ved at udpege principper, retningslinjer og standarder inden for et afgrænset område.

- **Referencearkitektur for selvbetjening**
- **Referencearkitektur for brugerstyring**
- **Referencearkitektur for deling af data og dokumenter**
- **Referencearkitektur for observation og måling**

Standarder

Standarder bidrager til at skabe ensartede data af høj kvalitet, som nemt kan udveksles og anvendes på tværs af it-løsninger. Disse standarder kan bidrage til at sikre, at data er korrekte, konsistente og pålidelige, uanset hvilken IT-løsning der anvendes.

- **Minimumstandard for MeMO-opmærkning og Arketyper**
- **Fælleskommunal informationsmodel på social-, sundheds-, og ældreområdet (FKI)**
- **Geografiske Fagdata i GeoDanmark (GeoFA)**
- **Fælles sprog for ladeinfrastruktur**

Procesmønstre

Beskrivelser af processer kan anvendes til at designe og specificere IT-løsninger, der kan behandle sager eller understøtte selvbetjeningsmuligheder for borgere eller virksomheder. Disse processer beskriver trin-for-trin, hvordan IT-løsningen skal fungere for at opnå ønskede resultater.

- **Sagsprocesmønstre**
- **Selvbetjeningsmønstre**

Byggeblokke

Rammearkitekturen består af en række logiske IT-komponenter (byggeblokke), der definerer og fastsætter de semantiske og sproglige rammer om begreber og information inden for afgrænsede områder af den kommunale forretning. Disse byggeblokke kan anvendes til at standardisere data og opnå en fælles forståelse af begreber og information på tværs af forvaltningsområder, organisationer og IT-løsninger. Byggeblokke kan fungere som et fælles sprog for udveksling af information og kan også bruges som standarder i forbindelse med kravspecifikation og indkøb af IT-løsninger. Byggeblokkene har forskellige oprindelsessteder, og kan være defineret i regi af den fælleskommunale rammearkitektur (RA) og -infrastruktur, eller i regi af grunddataprogrammet (Grunddata) eller OIO-standarder (OIO).

• Adresse (Grunddata)	• Ejerskab (Grunddata)	• Ejerskab (Grunddata)
• Aktivitet (RA)	• Forretningsobjekt (RA)	• Forretningsobjekt (RA)
• Aktør (RA)	• Geografisk inddeling (Grunddata)	• Geografisk inddeling (Grunddata)
• Bevilling (RA)	• Indsats (RA)	• Indsats (RA)
• Bygning (Grunddata)	• Klassifikation (OIO)	• Klassifikation (OIO)
• Dokument (OIO)	• Lokation (RA)	• Lokation (RA)
• Effektivering (RA)	• Matrikel (Grunddata)	• Matrikel (Grunddata)
• Ejendomsvurdering (Grunddata)	• Myndighed (RA)	• Myndighed (RA)

Læs mere om indholdet i den fælleskommunale rammearkitektur og hvordan det kan anvendes

KRITERIER FOR INDHOLD I DEN FÆLLESKOMMUNALE RAMMEARKITEKTUR

Et arkitekturprodukt* kan søge om optagelse i den fælleskommunale rammearkitektur via den aftalte governancestruktur, hvis det fx er et princip, en standard eller vejledning, der bidrager til arbejdet med arkitekturstyring og sammenhængende digitalisering i kommunerne, og er et fundament for at skabe kommunal forretningsværdi.

* Et arkitekturprodukt er et selvstændigt og afgrænset produkt med indhold, der relaterer sig til arkitektur, fx en referencearkitektur, byggeblokbeskrivelse, et princip, målbillede eller en informationsmodel

ARKITEKTURPRODUKTER, DER KAN OPTAGES I RAMMEARKITEKTUREN, ER KENDETEGNET VED ET ELLER FLERE AF FØLGENDE KARAKTERISTIKA:

Understøtter mindst ét af de fælleskommunale arkitekturmål.

Bidrager til eller har potentiale til at løse et kommunalt behov og understøtter værdiskabelse i kommunerne

Bidrager til effektivisering og samler kommunerne om ensartet og sammenhængende digitalisering

Er eller kan modnes til at blive en forpligtende fælleskommunal standard

Tager hensyn til eksisterende, åbne standarder, der anvendes af offentlige myndigheder.

Kan anvendes frit eller på gennemsigtige vilkår af alle myndigheder og leverandører.

Det er en forudsætning for optagelse, at arkitekturproduktet er underlagt en aftalt governance.

ET ARKITEKTURPRODUKT KAN FX VÆRE:

- En arkitekturbeskrivelse af mønstre eller strukturer vedrørende kommunal forretning eller kommunale løsninger, beskrevet på konceptuelt og logisk niveau.
- En repræsentation af nationale eller internationale arkitekturprodukter suppleret med kommunale anvisninger og anbefalinger.

Læs mere om governancestruktur og styring af rammearkitekturen

BYGGEBLOKKE I RAMMEARKITEKTUREN

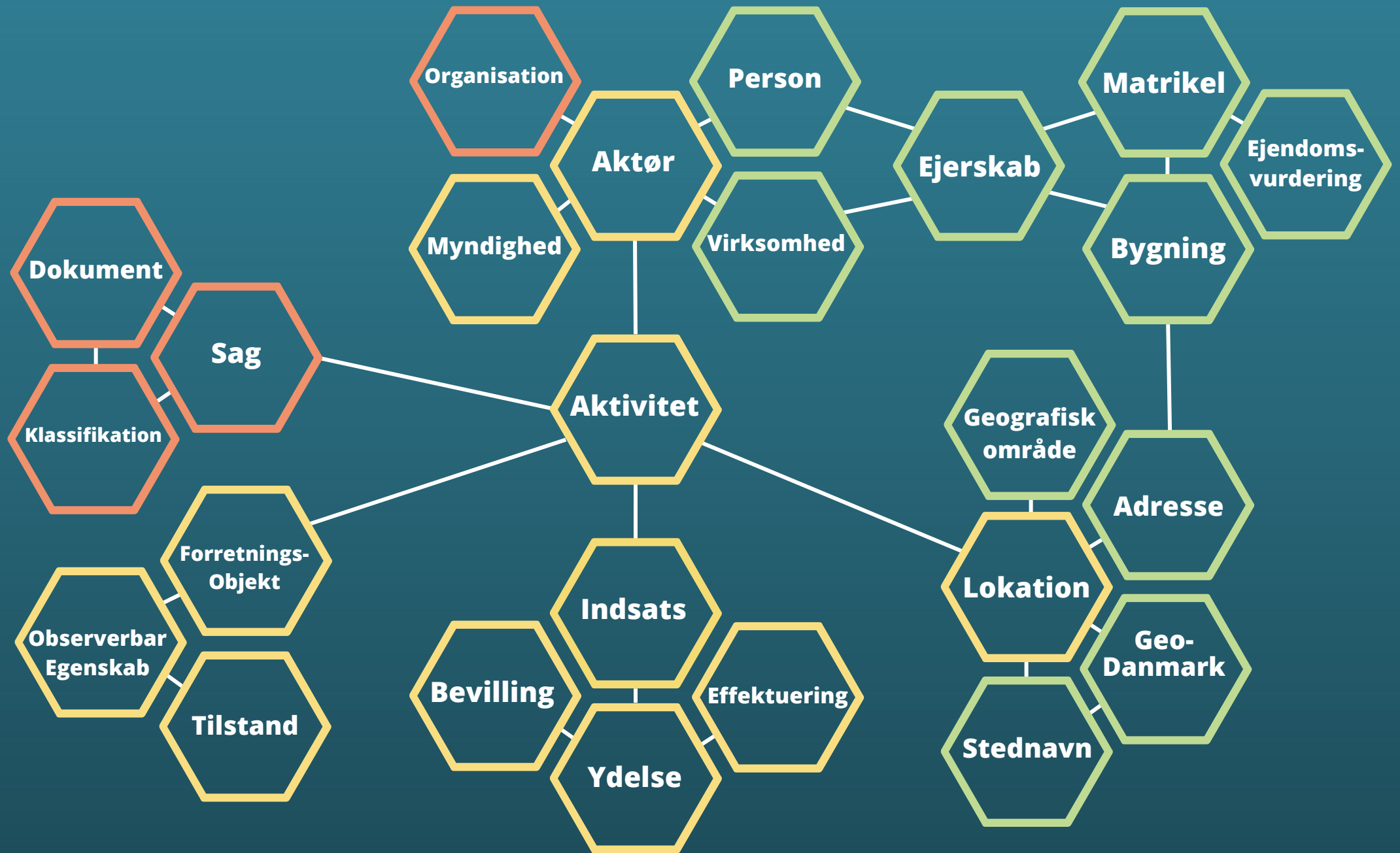
Byggeblokke defineret i
Rammearkitekturen

Byggeblokke
fra OIO standarder

Byggeblokke fra
Grunddataprogrammet

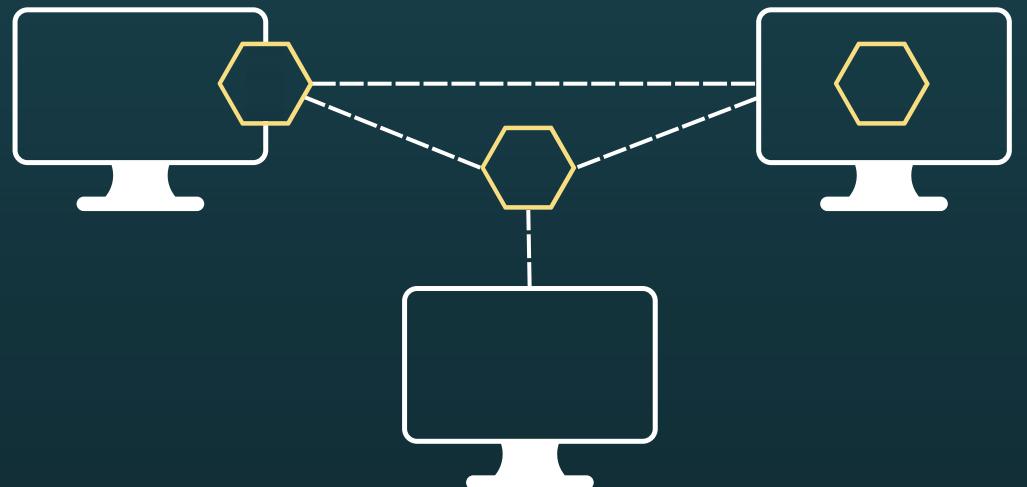

BYGGEBLOKKE KAN ANVENDES TIL

*AT KRAVSÆTTE OG ANSKAFFE
IT-LØSNINGER*

*AT SKABE SAMMENHÆNG
MELLEM IT-LØSNINGER*

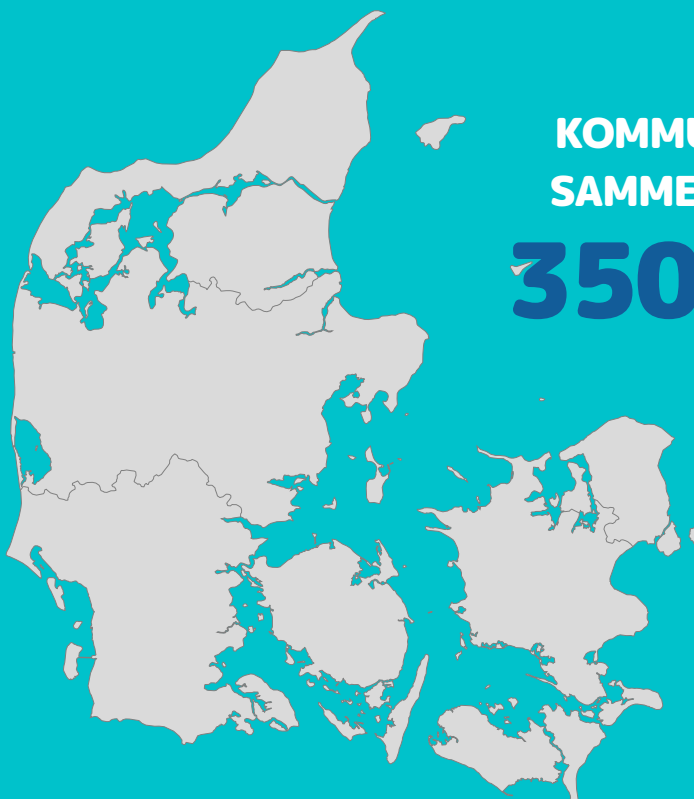

Læs mere om byggeblokkene i den fælleskommunale
rammearkitektur på rammearkitektur.kl.dk

DEN DIGITALE KOMMUNE 2022

SYSTEMER

KOMMUNERNE HAR
SAMMENLAGT MERE END
3500 FORSKELLIGE
IT-SYSTEMER

EN KOMMUNE HAR TYPISK
400 FORSKELLIGE
IT-SYSTEMER

STRATEGI

HVER ANDEN
KOMMUNE HAR EGEN
DIGITALISERINGSSTRATEGI ELLER
PRINCIPPER

INFRASTRUKTUR

KOMMUNERNE HAR
FLERE END **3000**
SYSTEMER TILKOBLT
INFRASTRUKTUREN

EN KOMMUNE
HAR I GENNEMSIT
21

KALD TIL INFRASTRUKTUREN
PR. BORGER OM DAGEN

EN KOMMUNE
KALDER I
GENNEMSIT
INFRASTRUKTUREN

1.252.366
GANGE PÅ EN MÅNED

EN KOMMUNE HAR I
GENNEMSIT **31**
IT-SYSTEMER
TILKOBLT DEN
FÆLLESKOMMUNALE
INFRASTRUKTUR

9 ud 10

BORGERE I EN KOMMUNE ER
TILMELDT DIGITAL POST

DATA

EN KOMMUNE STILLER I GENNEMSIT
43 ÅBNE DATASÆT TIL
RÅDIGHED

SIKKERHED

EN KOMMUNE INDBERETTER I
GENNEMSIT **27**
SIKKERHEDS-
BRUD OM ÅRET

STØRSTEDELEN AF
DISSE SIKKERHEDSBRUD
OMHANDLER FORKERT
AFSENDELSE AF PERSONOPLYSNINGER